

Trelleborgs kommun

Revisionsplan 2024, antagen av
revisionen i Trelleborg
den 5 december 2023.

Innehåll

1.	Inledning.....	2
2.	Revisorerna	2
2.1.	Uppdrag	2
2.2.	Kompetensutveckling och nätverk.....	2
2.3.	Information	3
2.4.	Samordnad revision	3
2.5.	Revision av externa utförare	3
3.	Risk och väsentlighet.....	4
4.	Planering av revisionsinsatser och revisionsprojekt	6
4.1.	Grundläggande granskning	6
4.2.	Lagstadgad granskning.....	6
4.2.1.	Granskning av delårsbokslut	6
4.2.2.	Årsbokslutsgranskning	6
4.3.	Övriga granskningsprojekt under år 2024.....	7
4.3.1.	Identifierade områden för djupgranskning	7
4.3.2.	Lekmannarevision.....	9
4.4.	Ansvarsprövning.....	9
5.	Offentliggörande	10

1. Inledning

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda. I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsprojekt för år 2023 och vad som ligger till grund för valet av granskningar.

Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan dock bli aktuellt utifrån förändringar i omvärlden eller inom kommunens organisation.

2. Revisorerna

2.1. Uppdrag

Revisorerna prövar om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- räkenskaperna är rättvisande,
- den interna kontrollen, som beslutas av eller genomförs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden, är tillräcklig.

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Bedömningen lämnas i revisionsberättelsen. Av "Revisorernas redogörelse", som lämnas till fullmäktige i samband med revisionsberättelsen, framgår revisorernas genomförda arbete under året.

Revisorerna får inte, enligt kommunallagen, jämsides med sitt revisionsuppdrag ha uppdrag i nämnder, styrelse, fullmäktige, fullmäktigeberedning eller kommunalt företag. I de fall jäv skulle uppstå för enskild revisor, ska berörd revisor anmäla detta och ska inte delta i granskningen av den nämnden/verksamheten.

Lekmannarevisorerna, som kommunfullmäktige och bolagsstämmor har utsett för de kommunala bolagen, har motsvarande ansvar. De ska dock inte uttala sig om huruvida räkenskaperna är rättvisande.

Lekmannarevisorerna lämnar en granskningsrapport till stämman och till kommunfullmäktige efter genomfört revisionsarbete.

2.2. Kompetensutveckling och nätverk

För att leva upp till god kommunal revisionssed krävs att varje revisor har kunskap om kommunens verksamhet och de speciella frågeställningar som berör revisionell verksamhet. Med den snabba utvecklingstakten, som råder i kommunal verksamhet, behövs en fortlöpande kompetensutveckling.

Revisionen får löpande inbjudningar till fortbildning, seminarier och konferenser. Prioriteringar för deltagande avgörs av revisorerna.

2.3. Information

För att revisionens arbete ska vara lättillgängligt kommer följande arbetssätt att användas:

- I samband med granskningen av årsredovisningen och överlämnandet av revisionsberättelsen hålls möte med kommunfullmäktiges presidium.
- Resultat av revisionens granskningar kommer att löpande kommuniceras med aktuella nämnder och styrelser. Kommunfullmäktige får alla rapporter som revisionen producerar. Rapporterna presenteras vid möten med kommunfullmäktiges presidium.
- I samband med upprättandet av revisionsberättelsen sammanställs även en redogörelse över det gångna årets revisionsinsatser som lämnas till kommunfullmäktige.

2.4. Samordnad revision

Samordnad revision, dvs. av kommunförvaltningen och dess företag, är ett viktigt instrument för ägarens, kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning.

Revisorerna granskar den verksamhet som bedrivs i bolagen genom lekmannarevisorerna. Den samordnade revisionen ger förutsättningar för att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/styrperspektiv där kommunstyrelsens uppsikt är ett viktigt inslag. I Trelleborgs kommun finns följande kommunala bolag där fullmäktige och bolagsstämman föreslår utse lekmannarevisorer:

Trelleborgs Rådhus AB
AB Trelleborgshem AB
Trelleborg hamn AB
AB Visit Trelleborg
Trelleborgs Energi AB
Trelleborgs Elnät AB
Östersjöterminalen AB

Eva Holmberg Herrström och Rolf Nilsson.
Eva Holmberg Herrström och Mark Huisman.
Therése Gynnstam och Kenneth Lundgren.
Pernilla Göransson och Mariann Sjöström.
Carl Knutsson och Kenneth Lundgren.
Carl Knutsson och Kenneth Lundgren.
Pernilla Göransson.

Lekmannarevisionen utförs enligt gällande regelverk och med hjälp av separat granskningsprogram som är framtaget inom och med avrapportering till revisionen.

2.5. Revision av externa utförare

För att minska revisionsrisken inriktas insatserna på att granska styrning, uppföljning och ledning såväl övergripande som av nämndernas egna verksamheter.

Vidare uppmärksammas ägarstyrningen och uppsikten för verksamheter bedrivna i gemensamma nämnder, i kommunalförbund, i bolag eller över andra till vilka kommunen överlämnat vården av verksamheter.

3. Risk och väsentlighet

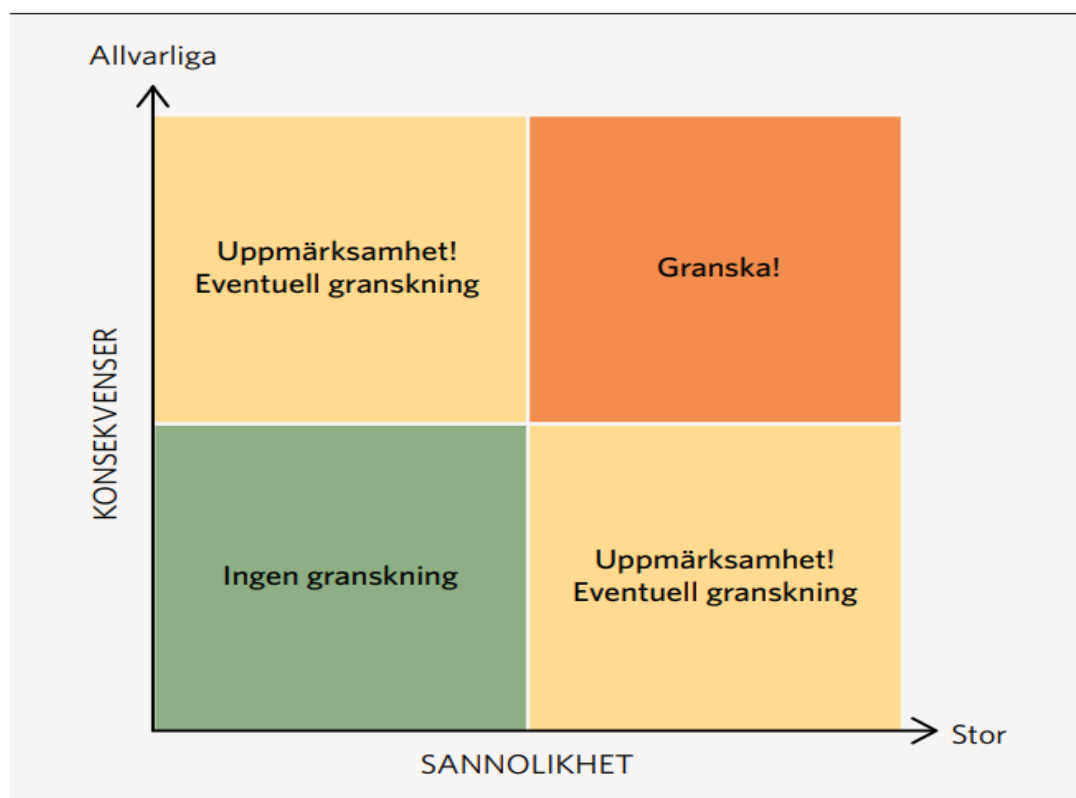
Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är den av revisorerna genomförda väsentlighets- och riskbedömningen. Denna tar sin utgångspunkt i:

- omvärldsförändringar
- väsentliga händelser inom kommunen
- intern kontroll
- senare års fördjupade granskningar
- granskningar av årsbokslut och delårsbokslut
- övergripande finansiell analys

Riskbedömningen ligger till grund för revisionsprocessen som i sina huvuddelar består av planering, granskning och prövning. Genomgången, som görs utifrån perspektiv av konsekvens och sannolikhet, visar på ett antal områden, där revisorerna behöver mer information och kunskap inför den slutliga ansvarsbedömningen.

Utifrån riskbedömningen har revisorerna beaktat revisionsrisken dvs. risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden som har betydelse för ansvarsprövningen. Bedömningen görs utifrån en modell, från god sed i kommunal revision:

FIGUR 6. Matris för väsentlighetsbedömning

Vidare riktas revisionsinsatser mot organisationens hantering av intern kontroll samt förmågan att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. Andra angelägna frågor är hur uppföljningen av ekonomi, verksamhet och mål hanteras, vilka former för återrapportering som finns och hur system för nämndernas interna kontroll fungerar.

4. Planering av revisionsinsatser och revisionsprojekt

4.1. Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är en av tre delar som utgör revisionens årliga granskning. Granskningen ska vara tillräckligt omfattande för att ge en stabil grund för revisorernas bedömning i revisionsberättelsen eller granskningsrapporten. Grundläggande granskning innehåller dels granskning av måluppfyllelse, dels granskning av styrning och intern kontroll.

Grundläggande granskning sker genom dokumentstudier och vid möten med nämndernas presidier. Granskningen utgår från de mål som fullmäktige har fastställt för respektive nämnd. I enlighet med kommunens reglemente för intern kontroll ska nämnderna årligen anta interna kontrollplaner. Dessa planer följs översiktligt upp i samband med den grundläggande granskningen.

Granskningen bygger vidare på en kombination av metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten. Syftet är att bedöma om nämnder och styrelser har tillfredsställande styrning och intern kontroll och för att få kunskap och underlag för ansvarsprövningen. De metoder som används är:

- Möten med nämndernas presidier och förvaltningsledningar.
- Studiebesök i kommunens verksamheter eller besök av tjänstepersoner på revisionsmöten i syfte att inhämta information och som ett led i en ökad dialog med kommunens verksamheter.
- Löpande ta del av rapporter och prognoser för att följa kommunens utveckling.
- Löpande ta del av kommunstyrelsens, nämndernas och fullmäktiges protokoll.

4.2. Lagstadgad granskning

Sedan den 1 januari 2023 gäller en ny standard för kommunal räkenskapsrevision, även kallad KISA. Den nya standarden bygger på den internationella revisionsstandarden ISA som avser bolagsrevision. Arbetet innebär mer omfattande revisionsinsatser och standardiserade tillvägagångssätt. Nedan återges beslutade granskningar som är grundläggande revisionsinsatser.

4.2.1. Granskning av delårsbokslut

I enlighet med Kommunallagen ska granskning av delårsbokslutet ske med syfte att bedöma om de finansiella målen kommer att uppnås, och om verksamheten bedrivits inom av kommunfullmäktige uppsatta mål. Granskningen kommer att ske översiktligt. Det innebär att den är väsentligt begränsad i förhållande till en revision.

4.2.2. Årsbokslutsgranskning

Granskning av årsredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, koncernredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter. Liksom i granskningen av delårsbokslutet ska en bedömning göras av måluppfyllelsen. Till årsredovisnings räknas också processgranskningar som vanligtvis genomförs under hösten året innan årsbokslutet.

4.3. Övriga granskningsprojekt under år 2024

Utifrån genomförda granskningar, eller inträffade händelser som påkallar revisionens uppmärksamhet, kan det bli omprioriteringar i revisionsplanen.

4.3.1. Identifierade områden för djupgranskning

Följande granskningsprojekt har i revisionens risk- och väsentlighetsanalys identifierats som möjliga granskningsobjekt under 2024. Föreslagna granskningsobjekt är preliminära och kan komma att ändras.

- **Klimat- och miljöarbete**
Miljörelaterade faktorer spelar en allt större och mer väsentlig roll inom den kommunala sektors olika verksamhetsområden. Med utgångspunkt i kommunens övergripande målformuleringar och Sveriges miljömål har revisorerna identifierat klimat- och miljöarbetet som ett angeläget område att granska.
- **Kompetensbrist samt personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen**
Kompetensförsörjning är ett samlingsbegrepp för personalförsörjning och kompetensutveckling. Tillgången till rätt kompetens är en strategisk fråga för alla Sveriges kommuner då den påverkar möjligheten att leva upp till givna uppdrag och krav som ställs enligt lagstiftning. Att hitta rätt kompetens är välfärdens största utmaning. När arbetskraften inte räcker till, personalbrist eller personal med fel kompetens, går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom att rekrytera fler. I stället behövs nya arbetssätt och att tillvarata och utveckla kompetensen hos de befintliga medarbetarna.

Mot bakgrund av revisorernas risk- och väsentlighetsanalys har revisionen bedömt det som väsentligt att granska kommunstyrelsens styrning, ledning och uppföljning av det stödjande arbetet med kompetensförsörjning samt socialnämndens kompetensförsörjningsarbete med inriktning mot äldreomsorgen.

- **Förutsättningar för rektorer och arbetsmiljö inom grundskola**
Enligt Skollagen har rektorer ansvar för ledningen och samordningen av det pedagogiska arbetet på en skolenhet. För att rektorer ska ha förutsättningar att fungera som goda pedagogiska ledare är det bland annat viktigt att det finns stödstrukturer i verksamheten, till exempel för fastighetsfrågor, administration och ekonomi. Forskning visar att framgångsrika skolor kännetecknas av stabilitet på ledningsnivå. Motsatsvis kännetecknas skolor med återkommande brister av omsättning på rektorer.

Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter reglerar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta omfattar såväl fysisk som psykosocial arbetsmiljö och frågor som bland annat behandlar säkerhet, trygghet, ergonomi, stress, social arbetsmiljö och en arbetsplats fri från kränkningar. Flera nationella studier har pekat på en hög arbetsbelastning för lärare och rektorer.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna identifierat förutsättningar för rektorer samt kommunens systematiska arbetsmiljöarbete inom grundskolan som ett område aktuellt för särskild granskning.

- **Rättsosäker handläggning inom LSS**

LSS, Lagen om stöd och service, infördes för att garantera goda levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Lagen syftar även till att ge full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning. Enligt lagen ska LSS-verksamhet vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Vidare ska den enskilde i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över de insatser som ges. Sedan LSS infördes för drygt 20 år sedan har möjligheterna till självbestämmande och inflytande ökat för personer som omfattas av lagen.

Mot bakgrund av revisorernas risk- och väsentlighetsanalys har revisionen bedömt det som väsentligt att granska om socialnämndens säkerställer att LSS-verksamheten bedrivs ändamålsenligt med tillräcklig styrning och intern kontroll.

- **Våld i nära relation och hedersrelaterat våld**

Våld i nära relationer beskrivs av Socialstyrelsen som ett omfattande samhällsproblem och ett hot mot utsatta personers, oftast kvinnors och barns, mänskliga rättigheter. Varje år utsätts ca 75 000 kvinnor för våld av sin partner eller tidigare partner. Samtidigt bedöms var tionde barn ha upplevt våld i hemmet. Att utsättas för våld i nära relationer får stora konsekvenser och utsatta behöver ofta vård, omsorg och skydd på såväl kort som lång sikt.

Hedersrelaterat våld och förtryck beskrivs av Socialstyrelsen som ett stort samhällsproblem och innefattas av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Hedersrelaterat våld och förtryck uppstår för att skydda eller återupprätta en familjs eller en större släkts heder och sociala anseende. Begränsad kunskap om hederskultur, våld i nära relationer, tidspress i arbetet och att våldsutsatta ofta inte berättar att de har blivit utsatta, gör att det är svårt att upptäcka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Det är därför viktigt att det inom socialtjänsten finns kunskap och förmåga att se tecken på och konsekvenser av utsatthet för våld.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna identifierat socialnämndens arbete för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld samt nämndens samverkansarbete inom dessa frågor som ett angeläget område att granska.

- **Miljö- och hälsoskyddstillsyn**

Ett viktigt led i myndighetsutövningsprocessen är den tillsyn som kommunerna ansvarar för enligt miljöbalken, miljötillsynsförordningen och livsmedelslagstiftningen. De centrala myndigheter som ger tillsynsvägledning enligt miljöbalken har enats om

fyra grundprinciper. De kan användas för att strukturera arbetet med operativ tillsyn och prioritera det som är viktigast. De fyra grundprinciperna är:

- Tillsynen ska vara målstyrd
- Tillsynen ska stödja verksamhetsutövarens egenkontroll
- Tillsynen behöver differentieras
- Samverkan mellan de operativa tillsynsmyndigheterna

Tillsynen utövas genom tillsynsbesök, rådgivning och information och i tillsynsansvaret ingår att avsätta tillräckliga resurser och att ha personal med tillräcklig kompetens för att arbetet ska kunna utföras. Samtidigt finns kommunallagens självkostnadsprincip som innebär att kommunen inte får ta ut högre avgifter än vad den faktiska insatsen kostar. I Trelleborgs kommuns ansvarar samhällsbyggnadsnämnden för att utföra tillsyn inom miljö- och hälsoskydd.

Med bakgrund av revisorernas risk- och väsentlighetsbedömning har samhällsbyggnadsnämndens arbete med miljö- och hälsoskyddstillsyn identifierats som ett väsentligt område att granska. Syftet med granskningen är att undersöka om tillsynen håller tillräcklig kvalitet och effektivitet.

- **Miljö- och hållbarhet (Kuststad 2025)**

Stadsomvandlingsprojektet Kuststad 2025 består av flera delprojekt som på olika sätt har påverkan på omkringliggande miljö. Vid planering av projekten har ett hållbarhetsprogram tagits fram för att med utgångspunkt i FN:s globala mål för en hållbar utveckling. En central del i detta är att tillse att anläggandet ska vara hållbart miljömässigt, socialt och ekonomiskt.

Projekt av denna storlek erfordrar tydliga målsättningar och förväntningar avseende miljö- och hållbarhetsarbetet samt planering och hantering av projektets miljöpåverkan på kort som lång sikt.

Revisorerna har i sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt det vara av särskilt intresse att granska miljö- och hållbarhetsarbetet inom ramen för kuststadsprojektet.

- **Uppföljande granskning av 2022 års granskningar**

För att följa upp tidigare genomfört arbetet kommer revisionen att göra en uppföljningsgranskning av 2022 års revisionsinsatser. Syftet är att följa upp vilka åtgärder som genomförts med anledningen av revisionens rekommendationer.

4.3.2. Lekmannarevision

- Lekmannarevision 2024 beslutas på respektive bolags årliga stämma.

4.4. Ansvarsprövning

Utifrån resultatet av årets revisionsinsatser och granskningar, prövar revisorerna om styrelse, nämnder och beredningar har fullgjort sitt uppdrag. I bedömningen ingår att ta ställning till om anmärkning ska riktas och om ansvarsfrihet ska tillstyrkas eller avstyrkas. Bedömningen kommuniceras med fullmäktige i ett särskilt uttalande i revisionsberättelsen.

5. Offentliggörande

Enligt rekommendation från SKR ska information om revisionsplanen lämnas till kommunfullmäktige och publiceras på kommunens hemsida. Denna revisionsplan kommer också att för kännedom lämnas till kommunstyrelsen.